

Curierul Ardealului

Redacția și Administrația: ARAD, Str. Românilor No. 6. Telefon 156. ORGAN POLITIC ȘI DE INFORMAȚIUNI Apare Joia și Duminică. ABONAMENTE: Un an, lei 400.— șase luni, lei 250.— trei luni, lei 150.— Pentru autorități și întreprinderi particulare 1000 lei anual, — șase luni, lei 600.— 3 LEI Exemplarul

Scritorii în viața politică

Partidul poporului numără astăzi zecile lui un mare număr de scriitori dintre cei mai valoroși. În Octavian Goga, un Constantin Rădulescu-Motru, un P. Ponișcoiu, un Ion Petroviț sau în primele rânduri ale literaturii noastre culturale. Marele prozator moldovean Mihail Sadoveanu s'a coborât și el în arena politică alături de acești scriitori ai scrisurii românești timpurii.

Urma unui schimb de scrieri cu dl Octavian Goga, și după îndelungă chibzuială, Mihail Sadoveanu s'a înscris în partidul poporului, în care l'a atras mai întâi prezența lui Octavian Goga, lângă care, sihastrul dela vede posibilitatea să lucreze în direcția culturii populare, ideal vechiu al său.

Un om integru, un mare scriitor, o inepuizabilă putere de lucru, un îndrăgostit al pământului românesc, care se înscrie în un partid politic, nu pentiu că și pentru căștiguri fără număr, ci pentru a lucra din puteri la luminarea maselor populare...

Un mare câștig, pentru partidul dela conducerea țării, coborât în arenă a lui Mihail Sadoveanu, dar această intrare în luptă mai presus de toate, o biruință auzei românești.

Căci, nu vom fi într'adevăr și înimiv stăpâni pe aceste pământuri, decât în ceasul când le vom fi implut cu vitalitatea noastră invincibilă. Granițele noastre de țară vor statornici acolo unde ajunge vitalitatea noastră, unde porunci vitalitatea noastră.

Trebuie să avem privirile treze. Nimic gata la toate luptele și la e jertifele, căci trebuie să mergem înainte.

Doare energiile românești trecuse trezite și convertite în fapte de progres. Masele populare și energiile nebănuite... Dă-mă noastră e să le căuțăm fără țere și să le dăm puțința de manifestă.

Un acest sens salutăm noi în arena în luptă a lui Mihail Sadoveanu.

Un sufletul mare al marelui prozator moldovean vedem călăuză ră spre noi destine românești. Ii știm iubitor de oameni, iot pân'n măduva oaselor, neat de ambiții deșarte. Așa îl ptăm la muncă, la marea muncă românească.

Rezitor de energii românești ie Mihail Sadoveanu la locul va ocupa, și nu va fi gură de bun român să nu-i proasască numele! Ion Ardeleanu.

O nouă „bombă“ fără efect... a agenților anarhiei

Tovărășia regionalo-țărănistă încearcă să terorizeze Coroana

Agentele provocatori ai tovarășiei regionalo-țărăniste-comuniste, au lansat de câteva zile șvonul tendințios, de a provoca neliniște și indignare în populația satelor, cum că, d. dr. Vasile Boneu, distins funcționar de carieră, un caracter și un suflet desăvârșit: prefectul acestui județ, „a fost în stare să se preteze în halul: că a doua zi după alegerile județene, întrebând pe niște locuitori din comuna Chisindia, cu cine au votat, și răspunzându-se că au votat cu cercul, d. prefect Boneu, înfuriat, i-ar fi amenințat cu trimiterea de jandarmi numeroși în comună ca să-i pedepsească... cecece sar și fi tradus în fapt după 24 ore, când, sosind 2 companii de jandarmi, din ordinul dlui prefect Boneu ar fi fost bătuți la sânge mai mulți țărani!...

Nici că se poate mai mare îndrăzneală...

Să înscezezi pe socoteala unui om corect atari jostnicii, trebuie să fii dotat cu un tupeu criminal și nu ai nici un fel de umbră măcar, de caracter.

Dar care e adevărul?

În noaptea de 29—30 Aprilie a. c. în com. Chisindia, trăgându-se peste 200 cartușe de armă militară asupra locuinței administratorului Domeniului textil cum și asupra locuinței brigadierului silvic respectiv de către acei locuitori ce au căutat să se răzbune pe dânsii, pentru că nu le-a dat voie să pască vitele și în locuri oprite din pădure.

Desigur, în urma acestor întâmplări, autoritățile erau obligate să ia măsuri în consecință, pentru a se face cunvenite cercetări și a se asigura ordinea publică și viața cetățenilor. Și în consecință, s'a întărit efectivul respectivului post de jandarmi începându-se minuțioase cercetări, de atunci, de a doua zi după salvarea de focuri — nu după alegerile județene — cercetări cari au fost întrerupte în timpul alegerilor tocmai pentru că demagogii să nu profite și de această ocazie spre a uneli cum le este obiceiul și rezultatul până în prezent este: că, s'au găsit lăzi pline cu arme militare și cartușe.

Autoritățile conștintă și în prezent ancheta și în fiecare zi se găsesc noi arme și cantități de cartușe, cari, bine înțeles, se confiscă.

Iată dar, la ce se reduce întreaga înscenare a provocatorilor de desordine și de panică, și cari, au pretenția să guverneze țara.

Nu mai au nimic sfânt și dela nimic nu se dau în lături, doar vor reuși să pună mâna pe putere.

Aceste elemente de anarhie încearcă să terorizeze și Coroana...

Potrivit noii tactici adoptate, de a ajunge prin orice chip și ori cu cine la cârma țării «blocul țărănist-regionalist» a luat-o pe panta anarhiei pactizând cu comunistii și susținându-se reciproc în toate ocaziunile pentru a teroriza Coroana să le încredințeze conducerea acestui stat pe care vor să'l ducă de răpă.

O dovadă:

În ultima ședință a consiliului comunei Arad, luând cuvântul o comunistă împotriva felului cum a fost primit A. S. R. Principele Nicolae în acest oraș, cu ocazia circuitului Automobil-Club Regal Român, de acum câteva zile, singurul consilier care s'a asociat la protestul comunistei a fost un fruntaș al cartelului țărănist-regionalist, al cărui nume, nu găsim cu cale a-i mai face onoarea să i-l pronunțăm.

Iată deci, oamenii cari vor să ne guverneze țara, — acei cari fac spume la gură, căuțând a năuci norodul că dânsii sunt

Incununarea succesului alegerilor

Evenimentul se va întâmpla în ziua de 23 Iunie a. c.

Succesul, fără pereche, pe care l'a avut guvernul — prezidat de către viteazul general Al. Averescu — în recente alegeri, în ziua de 23 Iunie va fi încoronat așa cum se și cuvine.

În această zi, urmează să se trimită în Parlamentul țării, aleșii consiliilor județene și comunale. — Pentru jud. nostru, a fost desemnat de guvernul dlui general Averescu dl dr Silviu Moldovan, fostul primpreședinte al Tribunalului din Arad, omul cu cele mai netăgăduite merite. Cele două partide coalizate manist și țărănist, în fața insuccesului avut în alegerile pentru Camera și Senat, au găsit de cuviință să se retragă.

Cei cari eunose pe dl dr. S. Moldovan, nu și vor pune în cumpănă votul lor și fără îndoială că îl vor da omului plin de energie și care cu toată cinstea va ocupa scaunul de viitor senator al consiliilor județene și comunale ale Aradului.

Votați deci, iubii alegători, în ziua de 23 Iunie a. c. pe dl dr. Silviu Moldovan, candidatul Partidului Național Român și al Partidului Poporului, candidat care are semnul

Declarațiile dlui ministru Garoflid despre reforma agrară din Ardeal

Di Garoflid, ministrul Agriculturii, fiind întrebat ceiace crede dea despre mersul lucrărilor reformei agrare, a făcut următoarele declarații: „Executarea reformei agrare, este aproape desăvârșită, în ceiace privește Basarabia și Vechiul Regat; în schimb în Ardeal și Banat, această reformă progresează atât de încet, încât nu este aproape nici o localitate, unde cei îndreptății de drept, să fi intrat în stăpânirea pământurilor.

Vom înlătura această stare de lucruri — a spus ministrul agriculturii — pentruca întreagă reforma agrară să fie în sfârșit scoasă dela ordinea zilei.

„Ma voi îngriji, în orice caz să reparăm abuzurile ce au fost.

„Totodată declar însă, că nu poate fi vorba despre vreo revizuire a legii agrare. Vom executa legea în actuala ei formă.”

D. Garoflid a declarat apoi următoarele relativ la coloniști: „Coloniștii au pierdut procesul la Geneva. Prin urmare vom executa legea agrară.”

În continuare a declarat că în cursul tratativelor dintre guvern și partidul maghiar nu s'au discutat chestiuni agrare.

RISORILE UNUI „FRIPTURIST,”

de Tiberiu Vornic

Pertractări și fuziuni de carnaval cu țărăniștii

vestea nebuloasă a pertractării cu țărăniștii, abia dacă și găsi vreodată cronicarul, care să-i redea multe și variatele ei fețe. În aceste pertractări de o mie nopți și zile, descriu sub rafricanic, o linie de zig-zaguri de îndrăznețe și atât de abatoare, încât ochiul observatorului nu poate desprinde de extremitățile opuse.

Voiu încerca eu, cu mijloacele modeste, să descriu o linie în toată savuroasa care și coborâre. Voiu descrie doar dela început, că a pertractării au pornit din inima conducerii celor două de a și întări reciproc ormul, pe prețul evident al frățești și reciproce trageri oară. Nu există alt motiv al

prelungirii la infinit, a acestor pertractări și în urmă a eșuării lor definitive. Pentru firea și temperamentul șefilor partidului național, operațiunea unei savante trageri pe sfoară a țărăniștilor era o legumă atât de gustoasă, savurată cu atâta perversă prelungire, încât noi, asistenții dela distanță, oricât eram de departe de a gusta nemijlocit din exotocul fruct, simțeam totuși în gură sucul picant al unei bucături rare...

Iar pentru șefii grupării țărăniște, oameni cari s'au găsit deodată deasupra unui bazin, în care canalizaseră o simpatie populară adresată greșit, pertractările erau un prilej bun de a fi luați în serios și de a constata cu firească mulțumire, că aceace nu visau vreodată, e pe cale să se impli-

nească cu repeziciunea unei fatalități istorice... Dumnealor se uitau unul la altul și se vedeau miniștrii, fără să pufnească de răs... Deocamdată — veți recunoște și Dvoastră — era suficient atâta.

Azeazăt pe aceste temelii, nu e de mirare, că edificiul pertractărilor se aseamănă în latreua lui tragică, cu Mănăstirea Argeșului, care ziua se zidea, noaptea se ruina...

Partidul național a observat repede, că în vechiul Regat, propaganda țărănistă are perspective bune. Cum partidul național se simțea tare în Ardeal cum și era în căuțarea unei întăriri pentru vechiul Regat, formațiunea țărănistă îi convenea de minune. Pornind dela acest gând, s'au început țarcoalele curtenitoare. fără să se bănuiască cel puțin, că mâna de oameni concentrată în jurul țărăniștilor are însăși oarecare planuri de viitor... Dacă nu se ciocneau dela început cele două veniități ascunse, desigur mult căntăta fuziune se facea demult. Dar dorința de contopire, alterna în chip suspect la cele două partide pe motive atât de vădit ego-

iste, încât au trebuit să simtă și cei mai intranșigenți „democrați”, că „luptătorii” democrației își frâng elanul, pe foarte neînsemnate chestiuni culinare. Așa de pildă, la început partidul național era pentru fuziune, dar țărăniștii voiau numai colaborare. Apoi lucrurile s'au schimbat; țărăniștii doreau fuziune și noi „luptam” pentru colaborare. La un moment dat, jocul fatal al dorințelor ne-a apropiat: Doream și noi și ei, o fuziune. S-au și făcut hărțile trebuitoare, s'a și adunat lumea la București. S'au schimbat celebrele pupături dela Suzana și proclamați fuziunea în regulă... până a doua zi, când și unii și alții primind asigurări secrete, că tovarășia nu le este de folos, au denunțat căsnicia pecetluită cu duioase pupăciuni...

Nu poți, decât să râzi omeric, când te gândești, cum partidul liberal, prin oameni de „specialitate”, juca pe scena publică, cele două păpuși „democratice”, partidele: național și țărănist. De când e lumea, în politică s'au folosit oamenii de intrigi și de subtilități strecurate artistic pe ici pe colo; dar iarăși decând e lumea nu s'a văzut câmp mai prielnic pentru semănarea lor, ca cele două partide, Deoparte și lansau în graiu viu și în scris splendide perorații democratice și se desena viitorul în culori vii și minunate, dealăparte, pe ascuns, se făureau speculațiunile intelectuale, ale tragerii pe sfoară, reciproce. Desigur, dacă țărăniștii ar fi admis să intre, ca de pildă takisții, în partidul național, lucrul se limpezia în două clipe și invers dacă se făcea, rezolvirea era tot rapidă. Dar țărăniștii se țineau tanțoși la program și la oameni și vedeți dumneavoastră, trei șefi erau deoparte, la noi, Iorga, Maniu și Argetoianu, trei șefi aduceau țărăniștii în persoanelle lui Stere, Lupu și Mihalache — ceace e cam mult, chiar și pentru o combinație democratică.

Vorbind serios, orientarea partidului național spre cel țărănist, nefiind sinceră și neputând fi sinceră, nu era decât o capitală greșală, a partidului național.

Analzând dela început lucrurile, vedem că apropierea acestor două partide este artificială. Partidul țărănist și-a

constituit o doctrină de stângă, predicând reforma integrală a dreptului de proprietate, proprietatea de muncă. Poate susține cineva, că vreun țaran din vechiul Regat a înțeles această doctrină și că urmează pe țărăniști din acest motiv? Cred că între patru ochi, nici dl Madgearu nu susține acest lucru. Fapt este, că firma pe care țărani o cred, partidul țărănesc și care de fapt este, partidul țărănist — fundamentală deosebire — și cămașa d-lui Mihalache, au trezit în țărani o dorință instinctivă și firească, de a se alipi unei mișcări, pe care o crede a sa, — și aici este înțreg secretul succesului țărănist. Nu va putea susține nimeni, că între țărăniștii celor trei patru conducători țărăniști, minus Mihalache și între țărăniștii veritabilului țaran, este vreun punct identic și nimeni nu va putea trage la îndoială, deci, ceace susținemam dela început, că popularitatea partidului țărănist este un plic, cu adresa greșită. Oricine cunoaște firea, aspira-

Ședința solemnă a Academiei Române

Duminecă la orele 3 d. a. Academia Română a ținut o ședință solemnă sub președinția Suveranului.

Discursul Regelui

Suveranul a rostit apoi următorul discurs: «De câte ori vin în mijlocul d-voastră...»

Premiile Academiei Române

Prietenul și colaboratorul nostru, poetul Al. T. Stamatiad a fost premiat de Academia Română...

Propaganda sănătății publice

Sub acest titlu, un mare cotidian al Capitalei noastre, se ocupă de noua dispoziție a Ministerului Sănătății...

Premiile Academiei Române

Prietenul și colaboratorul nostru, poetul Al. T. Stamatiad a fost premiat de Academia Română...

Al treilea volum de poezii al autorului, «Trămbițele de aur» și «Mărgăritarele Negre»...

Și, în sfârșit, ca încheiere, reproducem raportul făcut de poetul Mircea Rădulescu...

«Volumul de «Parabole» al lui Al. T. Stamatiad vine să completeze opera literară a acestui poet...

Propaganda sănătății publice

Sub acest titlu, un mare cotidian al Capitalei noastre, se ocupă de noua dispoziție a Ministerului Sănătății...

Al treilea volum de poezii al autorului, «Trămbițele de aur» și «Mărgăritarele Negre»...

Și, în sfârșit, ca încheiere, reproducem raportul făcut de poetul Mircea Rădulescu...

«Volumul de «Parabole» al lui Al. T. Stamatiad vine să completeze opera literară a acestui poet...

PEISAJ

In vale / Agale pășeste cireada de boi, / Pe coastă isvorul curge domol, / Pe munte, departe, zboară un stol / De păsări, și-n miriști e o turmă de oi.

AUREL OLARIU

Ceva despre ruinele din Angkor

Descoperirea ruinelor din Angkor datează din secolul al XVI-lea. Abel Remusat traduce din chineze în franceză o relație scrisă de Tchouan Ta-Konan...

«Cronica Regală» se ocupă numai de ultimele 6 secole, nu ne spune nimic însă de fondarea și edificarea marelui templu.

epoca sa de înflorire. In Angkor Remusat traduce din chineze în franceză o relație scrisă de Tchouan Ta-Konan...

șunile și felul de viață al țărânului, nu va putea afirma altceva decât cele ce am spus...

«A mea ai fost, întreaga, din tâmpi și până'n creștet!» / Iubirea pentru dansul e o lupă / aprișă în care sunt, «învingători» și «învinși», «triu nferi» și «de-

partidului țărănist, utilizând procura obținută prin... subtilizare dela țărâni din vechiul Regat...

«Așadar, cele două partide, au pertractat îndelung, cu răbdare îngerească, ani de-a rândul...

propriate din nou cele două partide, un meșter din culise, așteți capul țărănișilor...

«Așa că, de ce nu s-a făcut fuziunea cu țărănișii. Domnul Maniu n-a dorit-o decât în măsura în care era indispensabilă venirii la putere și când «informatori» dumisale l-au asigurat...

ceritate democratică, în pieptul domnului Maniu.

«Așa că, de ce nu s-a făcut fuziunea cu țărănișii. Domnul Maniu n-a dorit-o decât în măsura în care era indispensabilă venirii la putere și când «informatori» dumisale l-au asigurat...

«Cronica Regală» se ocupă numai de ultimele 6 secole, nu ne spune nimic însă de fondarea și edificarea marelui templu.

«Cronica Regală» se ocupă numai de ultimele 6 secole, nu ne spune nimic însă de fondarea și edificarea marelui templu.

(Toate scenele astea de altcun sunt și sculptate în basorelieful de pe pereții Angkorului.)

«Cronica Regală» se ocupă numai de ultimele 6 secole, nu ne spune nimic însă de fondarea și edificarea marelui templu.

Activitatea secțiunii medicale și biopolitice a „Astreii”

Cursuri de perfecționare pentru medici în luna Iulie

Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român (Astra) a dat dovadă că a știut să pe deplin nevoile vremii, când creându-și o „secțiune medicală și biopolitică” și-a pus în serviciul sănătății fizice a națiunii, vasta ei organizațiune mijloacele sale mijloace de propagandă.

Convinsă fiind, că patrimoniul nostru cultural nu va putea să rămână păstrat de cât atunci dacă înegritatea noastră ca rasă, cu toate caractererele ei biologice specifice va rămâne neștirbită, „secțiunea medicală și biopolitică a „Astreii”, și-a înscris în programul ei de activitate apărarea acestei integrități atât împotriva curentelor sociale ostile cât și a factorilor cari o subminează, adică a bolilor cu caracter social, cum sunt: tuberculoza, sifilisul, alcoolismul, etc.

Apelului lansat de Astra i-au răspuns un foarte mare număr de medici, făcând astfel posibilă crearea unei întinse organizațiuni și punerea în aplicare imediată a programului elaborat. Acest program prevede în primul rând trezirea conștiinței biologice a națiunii, clarificarea marelui public asupra importanței capitale pe care — o prezintă pentru viitorul unui popor — sănătatea fizică alături de cea morală și asupra primejdiei ce amenință poporul românesc, dacă îngrijorătoare stare de lucruri ce domnește astăzi nu va fi grabnic remediată. Pentru a-și realiza acest scop „Astra” întreprinde o metodică și întinsă propagandă condusă de medicii membrii ai secției, dar pentru care, ea vrea să câștige întreaga pătură intelectuală a țării. De aceea activitatea ei din anul curent (conferințe, cursuri, publicațiuni) a fost adresată în primul rând intelectualilor. Spre a putea asigura unitatea vederilor propagate „Secțiunea med. și Biop. a „Astreii” organizează în fiecare an un curs de perfecționare pentru medici. Anul acesta cursul se va ocupa de problema tuberculozei după programul de mai jos și se va ține cu prețios concurs al Facultății de medicină din Cluj, ai căror profesori convingi de însemnătatea operei întreprinse au primit să-și pună erudițiunea lor în serviciul aceleia.

Caracterul acestor cursuri de perfecționare este pur științific, ele cautând să prezinte publicului medical problemele de interes medico-social în lumina concepției actuale. Cursul va avea loc între 1-8 Iulie la Facult. de medicină din Cluj, el poate fi frecventat de orice medic din țară. Participanților asigurându-se locuință gratuită și alimentație cu reducere, deci numărul acestora fiind limitat, d nii medici sunt invitați săși anunțe participarea până la 20 Iunie la secretariatul secției medicale a „Astreii”, dr. L. Daniello, clinica medicală Cluj. Programul cursului este următorul:

1 Iulie: Prof. T. Vasiliu: Concepții noi în infecția tuberculoasă,

prof. Predescu-Rion: Tuberculoza laringeană.
2 Iulie: Dr. Daniello: Diagnosticul clinic al tuberculozei Prof. Nițescu: Alimentația în tuberculoza, Prof. Negru: Diagnosticul radiologic al tuberculozei.
3 Iulie: Prof. Hățeganu: Formele cii nice ale tuberculozei adulțului, Prof. T. Gane: Tratatamentul și combaterea tub. infantile.
4 Iulie: Ședința „Secției medicale și biopolitice a „Astreii”.

5 Iulie: Prof. Tătaru: Tuberculoza cutanată. Doc. Teșosu: Tuberculoza genitourinară.
6 Iulie: Dr. L. Pop: Tratatamentul chirurgical al tuberculozei pulm. 7 Iulie: Doc. Goia: Limfogramulomatoză și tuberculoza. Prof. Moldovanu: Principiile combaterii tuberculozei.
8 Iulie: Prof. Tătaru: Tratatamentul tuberculozei cutanate, Prof. Ureche: Tuberculoza și sistemul nervos.

Biroul Electoral al Județului Arad.

Publicațiune.

Noi Dr. Sever Barbura primul-președinte al Tribunalului Arad, ca președinte al biroului electoral județan.

În conformitate cu dispozițiunile art. 43. din legea electorală, aducem la cunoștință generală, că în ziua de 23 Iunie 1926, va avea loc alegerea pentru un senator în județul Arad, ales de către membrii consiliului județan și membrii consiliilor comunale astfel că în sus arătata zi ora 7 dimineața vor începe votarea, iar alegătorii membrii consiliului județan și membrii consiliilor comunale se vor prezenta la secțiile de votare dupăcum urmează:

Membrii consiliului județan și membrii consiliilor din comunele: Curtici, Macea, Sănmartin, Zimanducz, Zimandul-nou, Andrei-Șaguna, Aradul-Nou, Cherestes, Dorobanți Engelsbrun, Glogovăț, Livada, Măndruloc, Micălaca, Mureșei, Sâmbăeni, Săneani, Sănnicolaul-mic, Schöndorf, Sfântu-Paul, Sagu. Visenhait, Zădărlac, Hodoș-Bodrog, Iratoșul, Peșca, Peregul-mare, Peregul-mic, Rovine, Semlac, Turnul, Variășul, Nădlac, Șeitin, Adea, Cherelus, Chișineu-Criș, Cinte, Grăniceri, Iermata-neagră, Luntrenii, Mișca, Nădab, Pădureni, Pilul, Satul-nou, Sinte-mare, Sinte-mică, Șocodor, Șepreus, Șiclaș, Șimandul-de-jos, Șimandul-de-sus, Talpoș, Țipar, Văntori, Vârșand, Zerind:

Vor vota la Secția I-a în orașul Arad Școala Primară, în Piața Mihai Viteazul.

Membrii consiliilor comunelor: Agraș, Caporal-Alexa, Cetatea, Comlăuș, Cuvin, Ghioroc, Maderat, Olariu, Panatul-nou, Păncota, Podgoria, Seleuș, Sf.-Ana, Șiria, Baia, Bătuța, Căpruța, Bărzava, Cladova, Conop, Corbești, Toc, Cuiăși, Dumbrăvița, Groșii, Guttenbrunn, Hălăiș, Ilteu, Julița, Lupești, Mișca, Miniș, Mocioni, Obârșia, Odvoș, Pauliș, Pârmești, Petriș, Radna, Săliște, Săvârșin, Slatina de Mureș, Stejar, Șoimos, Troiași, Traunau, Vărădia de Mureș, Zăbreni, Apăteu, Arăneag, Bărsa, Berechiu, Carageorgevici, Cermi, Chier, Drauți, Dud, Gurba, Iermata, Ineu, Luguzău, Mănerău, Mișișel, Minișul de sus, Mocrea, Moroda, Nădaș, Regele Carol, Spineni, Somoscheș, Șiclaș, Șilindia, Taut, Voivodeni, Aldești, Zărând:

Vor vota la comuna Șiria (în localul Școalei)

Membrii consiliilor comunelor: Almaș, Berindia, Buhani, Buteni, Chisindia, Cil, Croena, Cuied, Dezna, Dieci, Doncei, Hodiș, Iercoșani, Ignești, Joia-mare, Laz, Moneasa, Movilă, Mustești, Nădălbăști, Neagra, Păiușani, Paulian, Pescarii, Prunișori, Prăjești, Rădești, Rănușa, Revetiș, Roșia, Salăjeni, Slatina de Criș, Sebiș, Vasoia, Aciuța, Avram Iancu, Bănești, Bodești, Mermesti, Bontăști, Brusturi, Dumbrava, Gurahonț, Guravăii, Halmagiu, Halmăgel, Iacobini, Iosășel, Lazuri, Leasa, Lungșoara, Mădrijești, Magulicea, Ochiuri, Pleșcuța, Poiana, Poienarii, Secași, Talagiu, Tisa, Țarmure, Valea-mare, Vărfurile și Zimbru:

Vor vota la comuna Buteni (în Școala Primară)

Se face cunoscut alegătorilor că acei ce nu pot veni la votare, să anunțe în scris în ziua alegerii, pe președintele secției de votare de care aparține comuna sa, arătând cauza pentru care este împiedecat, alăturând și acte justificative, căci în caz contrariu vor fi pedepsiți cu amendă de 10.000 Lei, fără ca să poată fi redusă sub nici un motiv.

Președintele biroului electoral județan: Primpreședinte: **Dr. BARBURA.** Grefier: **I. DAESCU.**

CONVOCARE

Cassa de Păstrare Civilă din Arad S. A.

va ține în ziua de 25 Iunie 1926 la orele 5 p. m. în localurile institutului, Bulevardul Regina Maria Nr. 8

Adunare Generală Extraordinară

la care ne permitem a invita pe toți acționarii.

OBIECTE:

1. Delegarea a doi acționari în scopul verificării procesului verbal;

2. Fuziunea cu Banca Agricolă și Industrială S. p. a. din Păncota;

3. Sporirea capitalului societății și în legătură cu aceasta modificarea statutelor;

4. Cumpărarea unei fabrici și de imobile;

5. Autorizarea direcțiunii pentru executarea în sfera sa de activitate a schimbărilor cerute eventual de judecătoria.

Rugăm acționarii ce doresc să participe la adunarea generală extraordinară a depune acțiunile lor până în ziua de 22 Iunie a. c. la cassa Centralei sau la cea a sucursalelor noastre.

Pentru germani Nauheim

Pentru români Băile Lipova

Izvoarele ferruginoase bogate în acid-carbonic și radium sunt predestinate să vindece cu succes:

1. Boalele Cordului și a vaselor saughine, arterioscleroză, etc.
2. Boalele de femei (ginecologice) iaflamațiuni cronice la ovar și adnexa.
3. Reumatizmul.
4. Neurastenii și boale nervoase.
5. Boalele organelor de digestiune și a sângelui (anemii, etc.).
6. Boalele rinichilor și a căilor urinare.

Hotelurile și Băile sunt deschise dela 1 Mai până la 15 Octombrie.

Cereți prospecte! Direcțiunea Băilor Lipova (lângă Arad)

Atelierul de broderii, țesături și cusături naționale

al dnei

Cristina Săbău

Strada Gojdu Nr. 17, ARAD

Confecționează: cuverturi de pat, perdele, fețe de masă, lingerie etc. Specialități de batiste. Bogat asortiment de modele artistice pentru brodat. Imprimațiuni de moștele pe pânză.

Cutia cu scrisori*

* Redacția nu-și asumă nici o răspundere pentru cele publicate în această rubrică.

Primum din partea dlui Dimitrie Olariu sub revizor școlar următoarele:

Domnule Redactor!

În No. 15 dela 3 Iunie a. c. al organului de publicitate „Cuvântul Ardealului” a apărut o scrisoare semnata de dl Ioan Crișan director școlar din Păncota, în legătură cu prezintarea unei delegații de învățatori la Dl ministru V. Goldiș, spre a cere numirea mea de revizor școlar clasa I.

Nu am nimic de adunat la declarațiile cari constituiesc ogingdă sufletu ui Dlui Ioan Crișan director școlar din Păncota, oratorului delegației menționată mai sus. Deoarece însă prin scrisul sau atinge foarte grav onorabilitatea mea, Vă comunic, că prin adocatul meu am deferit afacerea la forurile judecătorești. Fiind călătorit, nu am putut face aceasta imediat. Arad, la 12 Iunie 1926.

Dimitrie Olariu subrevizor școlar.

Devizele și valuta

Rador, 16 Iunie 1926.

BURSA:

Zurich	Deschideres	Inchideres
Berlin	123.02	123.—
Amsterdam	207.50	207.55
New-York	516.56	516.75
Londra	2514.60	2514.70
Paris	1440.—	1460.—
Milano	1847.—	1867.50
Praga	1529.50	1531.50
Budapesta	72.30	72.20
Belgrad	912.50	911.25
București	225.—	—
Varșovia	39.50	—
Viena	72.95	72.95

Cursul devizelor București:

pe ziua de 16 Iunie 1926.

Paris	6.60
Berlin	55.40
Londra	1127.—
New-York	232.—
Italia	8.40
Elveția	45.10
Viena	33.25
Praga	6.85
Budapesta	33.20

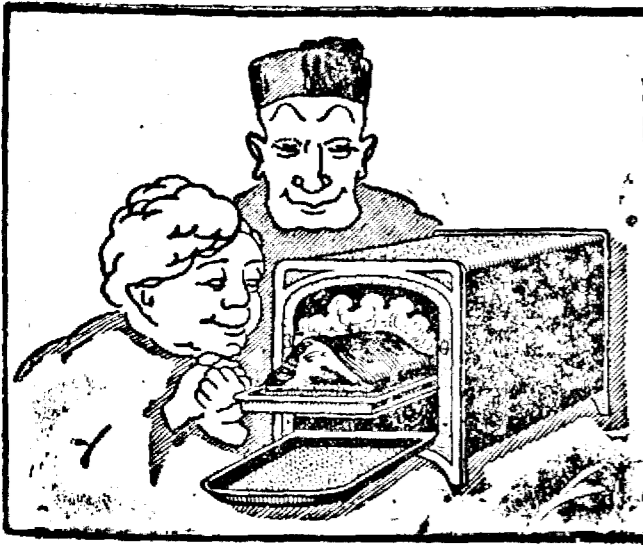
Valute:

	Cerute	Oferite
Napoleon	850.—	—
Mărci	54.—	—
Elvețieni	44.—	—
Leva	165.—	—
Lire otomane	120.—	—
Sterline	1125.—	—
Francezi	680.—	—
Italieni	840.—	—
Drachme	2.80	—
Dinari	4.10	—
Dolari	231.—	—
Marca poloneză	—	—
Coroane austriacă	33.—	—
maghiară	33.—	—
cehoslovac.	6.90	—

Ca în timpul de pace, iarăși putem să ne scaldăm eftin și cu comoditate cu gaz, totodată putem a întrebuița gazul cu o calorie înaltă pentru mai multe scopuri în industrie. Instalațiile necesare și montările le executăm în rate și pe prețuri de regie

Uzinele Comunale sectia Gaz Aerian

Arad, Str. Muciu Scevola No. 9, 11, 13. Tetefon 27, 25 și 16.

Biroul uzinelor din Str. Eminescu No. 4. stă la dispoziția on. public în ce privește comenzile etc.

Circulație de autobuse în Arad

Se știe, că orașul nostru este unul dintre cele mai slab gospodărite — în special în privința circulației publice.

Atât înainte de războiu, cât și după, edilii orașului nostru nu și-au pea bătut capul cu introducerea mijloacelor moderne de circulație și transport al persoanelor, astfel că construirea liniei ferate pentru tramvai electric — an de an — pusă la ordine a zilei, a fost amânată sub diferite prețuri și motive, ca apoi — la intervenția nu știm cui — să fie înmormântată până la „a doua venire”!

Dar iată că acum, edilii noștri par să se intereseze mai serios de soarta oropsitului public al orașului nostru și a străinilor cari se încumetă să ne cerceteze orașul — și — cu urgența-le cunoscută vreau să ne dăruiască orașul cu autobuse în loc de tramvai electric.

Și dacă ar fi așa măcar, locuitorii acestui oraș s'ar bucura nespus de mult — dar foarte ni-e teamă — că se va împiedeca undeva această urgență!

Avem motiv pentru această îndoielă; deoarece dacă căpeteniile orașului nostru ar fi având gând serios a introduce autobuse de circulație pentru persoane, atunci, de ce nu s'a dat permis de circulație celor cari au cerut deja cu luni de zile înainte, — măcar în parte —?

Or: nu li-s'o fi părând românesc numele românului care a cerut concesiuinea ?!

Ne vom convinge mai curând decât se pare, dacă acesta a fost motivul respingerii concesiuinii, respectiv a permisului de circulație cerut.

Amintim aceasta, ca o paranteză permanent deschisă actualei conduceri a orașului — în credința unui viitor de îndreptare spre cărări așteptate.

Iar în ceea ce privește introducerea autobuselor — deși provizor — până la trasarea liniei ferate pentru tramvaiul electric — n'avem decât să ne bucurăm — atunci când le vom vedea traversând drumurile orașului Arad.

Ancheta dela Direcția de exploatare CFR din localitate

— Denunțuri neîtemoiate —

A circulat, în ultimul timp un svon care dacă s'ar fi dovedit că era întemeiat, faptul ne-ar fi mahnit cum nu se poate mai mult. Era vorba despre „foarte mari neregulii”, atribuite în sarcina conducerii acestei Direcțiuni de Exploatare.

Cu facerea anchetei a fost și este încă însărcinat dl Sfintescu, fostul director al Regionalei CFR Brașov și anchetarea are la bază unul, sau poate mai multe denunțuri anonime. — Din informațiile avute până în prezent, toate punctele de acuzare s'au dovedit complet neîtemoiate și după terminarea completă a anchetei începute, vom da toate relațiile cuvenite.

Comisiile de bacalaureat dela Arad și Timișoara

În tabloul comisiilor de bacalaureat — pentru sesiunea lunie — la Arad și Timișoara figurează următorii membri:

Arad (Arad, Brad). În localul lic. Moise Nicoară. Prez. Scriban I. (Univ. Cluj); membri: Constantin I. (Arad), Florescu I. (Craiova), Fotino Matei (Buc.), Măncușea St. (Arad), Crișan Ascaniu (Arad), Mihulin Nicolae (Arad).

Timișoara, Com. I (Diaconovici Loga, C. Sylvia, L. isr., Oravița). În localul lic. D. Loga, Prez.: Evolceanu D. (Univ. Buc.); membri: Chișiac Dimancea (Pitești), Brasey R. (Timișoara), Georgean Victor (Buc.), Coman Aug. (Timișoara), Herescu N. (T.-Severin), Ionescu Argetoiaia, (Cr.)

Timișoara, Com. II (Lic. german, piarist. Notre Dame). În localul lic. german. Prez.: N. Abramescu (Univ. Cluj); membri: Ionescu C. (T.-Severin), Stoia N. (Timișoara), Marinescu G. (București), Ciuceanu St. (Arad), Brădețeanu C. (Craiova), Macovei D. T.-Severin); pentru minoritari: Mauritz Victor (Timișoara).

Tip. Rethy Succesor Arad.

Știri literare

O EXPOZIȚIUNE A MANUSCRISELOR LUI EMINESCU

Comitetul roagă înzistent pe toate persoanele cari posedă manuscrise, portrete, fotografii și în genere orice amintire rămasă de pe urma marelui poet român, să binevoiască a le pune la dispoziție, pentru a figura în această expozițiune asigurând toate persoanele binevoitoare că toate aceste obiecte vor fi admirabil păstrate și restituite în perfectă stare.

Toate comunicările să vor adresa comitetului pentru monumentul Eminescu, București, Calea Victoriei 31.

Pentru monumentul lui Mihail Eminescu

Pentru activarea strângerei fondurilor necesare ridicării în București, a unui monument lui Mihail Eminescu, comitetul instituit în acest scop, a hotărât să organizeze în Capitală și în marile orașe din țară, mari festivaluri artistice și culturale.

În București se va organiza, între altele, într'un pavilion din parcul Carol I.

Un bust al lui Coșbuc la Năsăud

Duminică, 20 Iunie, se va desvela la Năsăud bustul poetului Gheorghe Coșbuc.

Artiștii români în străinătate.

Comedia Franceză va reprezenta în curând piesa „Alkestis” de G. Rivollet cu compatrioata noastră *Marioara Ventura* în rolul titular.

Descoperirile dela Chișinău

La Tribunalul din Chișinău (Basarabia) s'a descoperit o mulțime de documente vechi, de mare importanță pentru trecutul românesc.

Zilele trecute, dl I. Mircea, profesor la Universitatea din Iași a fost la Chișinău unde a cercetat materialul descoperit.

Concert radiofonic românesc la Paris

În seara de 17 Iunie a. c. va avea loc la Paris un concert radiofonic, la care va cânta mai multe arii populare românești doamna *Veturia Ghibu*. Concertul va avea loc în sala cea mare dela Turnul Eiffel seara la orele 10 și va putea fi ascultat la toate stațiunile radiofonice cari au legătură cu Parisul.

Un concert românesc la Viena

Comitetul literar-artist al „României June” din Viena a aranjat în ziua de 5 Iunie în sala de „Hotel Post” un concert cu concursul câtorva valoroși artiști români din Viena, în frunte cu corul mixt al parohiei române sub conducerea maestrului de cor Filaret Barbu.

Succesul moral a fost la înălțime, contând acest concert ca primul „concert românesc” din anii de după război.

Presa vieneză, ca „Wiener Journal” și „Freie Presse” au anunțat cu multă plăcere acest prim debut românesc.

După concert a urmat o petrecere dansantă, la care s'au distins coristele în port național românesc prin diferite dansuri românești.

Această serată rară a fost aranjată în folosul parohiei române din Viena.

Peste Montblanc — cu avionul

Aviatorul francez Thoret a sburat, în 8 Iunie, peste muntele Montblanc cu un avion provăzută cu 40 cai-putere.

O licitație de tablouri

La o licitație de tablouri, ținută zilele trecute în Paris, s'au obținut pentru două tablouri de Rembrandt 620.000 fr. și 300.000 franci francezi. Cel dintâu reprezintă „Portretul lui Titus”, iar al doilea „Cap de bătrân”. Alte tablouri de Rembrandt s'au vândut cu 260.000 și 200.000 franci francezi.

Alegători

Sunteți chemați să desăvârșiți victoriile din 25 și 28 Mai și din 4 Iunie.

În acele zile v'ați spus cuvântul cu toată energia și acest cuvânt a fost:

„Vrem numai guvernul de ordine, prezidat de generalul Averescu”.

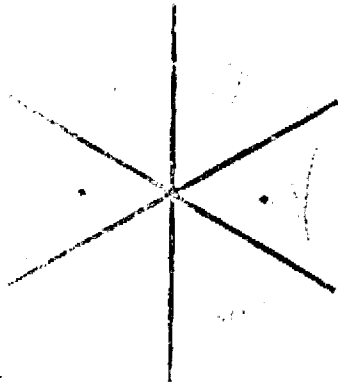
Cuvântul vostru a fost al întregii țări și astfel ați reușit să acordați guvernului viteazului general cea mai mare majoritate de voturi.

Alegători

În ziua de 23 Iunie urmează desăvârșirea victoriilor câștigate prin votul pe care trebuie să'l dați viitorului senator al consiliilor județului și comunale:

dr. Silviu Moldovan

Un om de merite netăgăduite, fost prefect al județului și fost primpreședinte al Tribunalului Arad; candidatul Partidului Național Român și al Partidului Poporului cu semnul

Știri și fapte

Un comunicat al „Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat”

„Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat”, luând act de polemica iscată în ultimul timp între câțiva membri ai săi, constată că părerile exprimate cu acest prilej aparțin exclusiv semnatarilor lor și își exprimă neclintita hotărâre de a elimina din sânul său orice discuțiuni izvorâte din pasiune politică sau convingeri personale, capabile să amenințe solidaritatea profesională, care trebuie să rămână piatra unghiulară a Asociațiunii noastre.

COMITETUL

Noul președinte al Academiei Române

Expirând mandatul dlui Iacob C. Negruzzi de președinte al Academiei Române, înalta Instituțiune a ales, în ședința plenară dela 13 Iunie curent, ca președinte al ei pe dl Em. Racoviță, profesor la Universitatea din Cluj.

Cununte

În ziua de 12 Iunie a. c. s'a serbat cununia trei *Lucy Kiss* cu dl locotenent *Ștefan Mihăilescu*, din Regt. 4 Grăniceri.

Se caută în centrul orașului o cameră mare, confortabil mobilată și țără lumina soarelui. Se preferă în etajul prim și la o familie de bună condiție. Adresa Brat Grama Hotel Crucea Albă, camera 31.

Conservatorii englezi, despre situația din Rusia

Correspondentul din Londra al ziarului „Tems” anunță: Raportul pe care l'au publicat cei patru deputați conservatori, sir Frank Nelson, Boothey, locotenent-colonelul Moore și căpitanul Bourne, după reînțocirea lor din Rusia, provoacă cel mai mare interes în Anglia.

Concluziunile acestor călători, cari au străbătut în bună parte Rusia Sovietică, sunt în același timp optimiste și pesimiste, fără tutuși a se contrazice.

După părerea lor, evoluția mișcării revoluționare din Rusia se desfășoară în mod normal. Guvernul este stabil și urmărește o politică financiară sângeroasă. Noua Rusie ar putea oferi un deuseu excelent pentru capitalurile engleze.

De altă parte cei patru conservatori arată, că regimul din Rusia este o autocrație pură, o dictatură, care nu este proletară, ci care stă deasupra proletariatului, iar metodele cu care se menține regimul sovietic sunt odioase, pentru că ele se bazează pe spionaj și violență.

Raportul critică organizația instituțiunii publice din Rusia și nu are decât elogii pentru serviciul sanitar și dezvoltarea artelor.

Armata bolșevică este definită de cei patru deputați conservatori englezi, ca „o armată din cele mai redutabile”, dar care nu va fi destinată în scopuri de ofensivă.

Inspecție

Duminică 13 Iunie, dl locot. colonel Vlăduț Ioan inspectorul muzicilor din țară, a inspectat muzica reg. 93 din localitate, a cărei conducere o are dl locot. Mazilu.

Resultatul acestei inspecții a fost din cele mai frumoase și avem credința că munca depusă de dl locot. Mazilu, va fi răsplătită așa după cum suntem convingși că merita.

ULTIMA ORĂ

Serviciul nostru telegrafic și telefonic

Imprumutul român în Italia

Intrevederea Manoilescu-Mussolini. — Intensificarea legăturilor comerciale între România și Italia.

O telegramă sosită din Roma anunță că dl Manoilescu, secretar de stat la finanțe, a încheiat contractul referitor la imprumutul de 200 milioane lire italiene.

Agenția „Havas” în legătura cu aceasta anunță că dl Manoilescu, însoțit de dl Volpi, s'a prezentat la dl Mussolini unde au semnat contractul între România și Italia pentru Consolidarea datorilor de războiu ale României în Italia. Suma datorriilor, împreună cu dobânzile, se urează la 157 milioane, sumă care se va plăti în decurs de 50 ani.

Totodată s'au luat măsuri

pentru intensificarea legăturilor comerciale între cele două țări, în primul rând în ce privește alimentarea Italiei cu petrol românesc. Guvernul italian a autorizat Agenția generală italiană de petrol să acorde României un împrumut de 200 milioane lire al pari, cu o dobândă de 7 la sută, pe un termen de 7 ani.

Presa italiană constată marea succese obținute de România la fixarea condițiilor acestui împrumut, cari nu conțin nici o clauză deosebă și sunt foarte avantajoase pentru România.

Banchetul dela Palatul Regal

BUCUREȘTI. — M. S. Regele Ferdinand a dat ieri în Palatul Regal un banchet în onoarea membrilor Academiei Române, la care a luat parte și M. S. Regina și A. S. R. Principele Nicolae. Dineul regal a fost precedat de o scurtă recepție la care M. S. Regele Ferdinand a amintit meritele nepieritoare ce și le-a câștigat Regele Carol la întemeierea Academiei, și a promis că va purta aceeași grijă primului și celui mai înalt așezământ de cultură al României, ca și Marele Sau înaintaș.

Consiliul de Miniștri de ieri

BUCUREȘTI. — Ieri seara membrii guvernului s'au întrunit într'un consiliu de miniștri sub președinția dlui general Averescu ocupându-se de chestia scumpetei și în legătură cu aceasta de chestia speculei. Consiliul de miniștri a hotărât luarea de măsuri corespunzătoare în această privință. Dl inginer Vardala a fost însărcinat să semneze acordul încheiat cu Franța relativ la prăzile de războiu luate în 1918 pe Dunăre. În ce privește chestia acelor foști cetățeni români cari vreau să se întoarcă din Brazilia, Consiliul de Miniștri l'a însărcinat pe ministrul al agriculturii dl Garoflid, să studieze chestiuinea cum s'ar putea anula vânzarea pământurilor acestor oameni. Ministrul ocrotirilor sociale se va îngriji de plasarea repatrianților.

În chestiuinea Operei soluția se va da în consiliul de miniștri de Marți.

A urmat fixarea reprezentanței diferitelor confesiuni în Senat.

În ce privește biserica catolică s'a hotărât consultarea Vaticanului. Senatorul reformatorilor va fi episcopul Clujului dr. Al. Makay, iar din partea evanghelicilor episcopul sas Teutsch. Evreii își vor alege reprezentanții la congresele lor cari vor fi convocate în curând.

Iarăși demonstrații studentești

BUCUREȘTI. — Joi seara un grup mai mare de studenți a încercat să facă demonstrație spărgând mai multe vitrine de pe Calea Victoriei. Când grupul demonstrațiilor a ajuns în dreptul Palatului Regal, a intervenit poliția și i-a împărșiat. Jandarmeria a împiedecat de asemenea demonstrația planuită împotriva redacției ziarului „Adevărul.”

Intrevederea între dl Octavian Goga și Elemér Gyárfás

BUCUREȘTI. — Dl Octavian Goga, ministru de interne, a avut astăzi o lungă întrevedere cu dl Gyárfás Elemér în chestia raporturilor între guvern și partidul maghiar. Constatările vor continua astăzi.

Incendiu sondei dela Gura-Oeniței

BUCUREȘTI. — Incendiuul sondei Gura-Oeniței continuă cu toată violența. Alte trei sonde au luat foc. Pagubele cauzate de incendiu se cifrează, zilnic, la două milioane lei.

Noul execuții în Republica Moldovenească

Știri de peste Nistru anunță că în urma hotărârii tribunalului suprem al republicii sovietice moldovenești, au fost executate patru persoane care au asasinat pe comitetul Mazuric, membru al comitetului central executiv al sovietelor.

Un iminent războiu între Japonia și Statele Unite

Ziarele engleze reproduc un articol senzațional din „New-York American”, în care se divulgă un plan secret al guvernului japonez de a face războiu împotriva Statelor Unite.

Scopul războiului ar fi cucerirea insulelor Filipine. Guvernul japonez a luat măsuri urgente pentru apărarea strâmtorilor Coreii și s'a asigurat un ajutor efectiv din partea Chinei, cu care a încheiat un pact de alianță.

A apărut: „Societatea de Măine”, Nrul 24 cu colaborarea d-lor: Ion Clopoșel, Nicolae Tola, N. N. Matheescu, Constanta Hodos, Otto Kein, A. Cotruș, Gavril Todica, H. Trandafir, Emanoil Bucuța, I. Mehedințeanu, dr. Aurel Voina, dr. T. Nichiciu. Cronică bogată, căntoldeana.

„Agronomul” Soc. An. de Asigurări Generale cu sediul Arad, a numit pe dl Alexandru Pascu în calitate de subdirector al centralei, desacrificându-l de conducerea Direcțiunii-Regionale din București.

Citiți și răspândiți „Cuvântul Ardealului”